

Noordwijk, 28 mei 2025

Aan het college van B&W

Cc: Gemeenteraad

Geachte burgemeester en wethouders,

Uw brief van 27 mei 2025 over ondermijning geeft mijn fractie reden als volgt te reageren.

De burgemeester heeft inderdaad gevraagd in het presidium om het college vier weken de ruimte te geven. We zouden worden meegenomen als presidium en op de hoogte worden gehouden over het besluit om als gemeente in hoger beroep te gaan. Na 3,5 week hadden we nog steeds niets gehoord, technische vragen werden niet beantwoord en het opgevraagde juridische advies werd niet verstrekt. Tegelijkertijd hadden wij nieuwe informatie over het ondermijningsbeeld die we wilden meegeven aan raad en college, zodat dit nog meegenomen kon worden in de overwegingen, voordat er een keuze was gemaakt. Op dat moment hebben we onze brief d.d. 9 mei 2025 naar u gestuurd.

Wij zien wel degelijk een verband tussen het document ondermijning en het ondermijningsbeeld; namelijk op inhoud, vorm en intentie waarmee beide zijn opgesteld.

Hoewel het ondermijningsbeeld mogelijk niet in opdracht van burgemeester Hermans is opgesteld is het wel opgesteld terwijl zij de hoeder was van de integriteit, in een samenwerkingsverband met het RIEC. Burgemeester Hermans heeft, terwijl ze wist dat Rijpstra dat eerder ook al had gedaan, het document bewust naar het RIEC opgestuurd, zodat het meegenomen kon worden als signaal in het ondermijningsbeeld. Als ze niet had gewild dat het in het ondermijningsbeeld terecht zou komen, had ze het niet opgestuurd. Hoewel ze twijfels had over de kwaliteit van het document, heeft ze het signaal dat eruit sprak wél serieus genomen. Uit een opgevraagde vertrouwelijke bijlage van een geWOBde mail komt ook naar voren dat Hermans begin '19 de door Rijpstra ingezette koers heeft voortgezet.

Het college lijkt selectief te citeren uit het geheime document. Als wij dat doen zal ons dat vast kwalijk worden genomen. Ik zou dolgraag zelf ook passages uit dit geheime document willen gebruiken, zodat er een getrouw beeld ontstaat van de inhoud van het ondermijningsbeeld en iedereen zich een waar oordeel kan vormen van de inhoud en overeenkomsten met het document ondermijning. Het is vast zo dat in de meeste gemeenten het Ondermijningsbeeld zich beperkt tot de criminele ondermijning, maar dat hoeft niet te betekenen dat in het Noordwijkse ondermijningsbeeld niet ook het type ondermijning is opgenomen dat gaat over te ver gaande beïnvloeding en een ondernemerscultuur (is ook benoemd in de openbare presentatie over het ondermijningsbeeld begin juli '19), die het vertrouwen van de burger in de politiek aantast en andere negatieve gevolgen heeft. Of dit er in staat mag ik niet zeggen, maar als het college volhoudt dat dit niet zo is, maak het ondermijningsbeeld dan maar openbaar met de tot personen herleidbare informatie zwartgelakt.

Voor het besluit of het document ondermijning voor intern beraad bedoeld was, is de intentie van de opsteller/opdrachtgever destijds leidend. Het college had dat alleen maar hoeven vragen aan de betrokkenen om zich daarvan te vergewissen. Ook toen u eenmaal die informatie had, bleef u desondanks vasthouden aan het standpunt 'geen intern beraad'.

In de archiefwet zijn duidelijke voorbeholden gemaakt voor vernietiging van documenten die een relatie hebben tot een lopende juridische procedure. Daar kan een beroep op worden gedaan. Uw stelling dat het document vernietigd móet worden is onjuist. Door vernietiging maakt u onderzoek naar de gang van zaken in deze kwestie onmogelijk.

Uit openbaring van het ondermijningsbeeld zou naar voren kunnen komen of onze visie, dat zakelijke belangen te dicht op de gemeente stonden, al dan niet breder werd gedeeld. Dat er in de presentatie van juli '19 werd gesproken over "Als je als gemeente op dit punt wat scherper aan de wind gaan zeilen, dan worden er ook maatregelen genomen, ook tegen ondernemers in de gemeente. Dan kan dat leiden tot terechte en onterechte klachten. Wanneer is iets reëel om aan te kaarten contra een bestuur en wanneer moeten we zelf een wat kritischere houding aannemen naar bepaalde lokale ondernemers." En "Wat ook erg aanwezig is, is een ondernemerscultuur. Dan moet je als gemeente als bestuur oppassen dat je daar niet te veel in meegaat. Gezonde achterdocht hebben of dingen wel integer en rechtschapen verlopen.". Dergelijke opmerkingen impliceren dat we niet alleen staan in onze visie op zakelijke belangen in relatie tot het bestuur. En of het nu beter is? We zien ook zeker positieve ontwikkelingen op dat vlak, maar hoeveel gemeenten zijn er in Nederland, naast Noordwijk, waar een raadslid zegt 'dan zit ik ook nog bij de vastgoed-partij' of waar een oud-burgemeester aansprakelijk wordt gesteld voor stappen die hij nam om grip te krijgen op onoorbare beïnvloeding van het lokale bestuur?

Tot slot over het al dan niet partij kiezen. Wij zien dat het college heeft gehandeld in lijn met de wensen van de eisers door afstand te nemen van het document ondermijning en de weg te banen voor een juridisch traject, waarbij de oud-bestuurders geen rechtsbijstand kregen en Rijpstra aansprakelijk werd gesteld; kortom u steunt de eisers in woord en daad. Dit lijkt haaks te staan op uw stelling dat u geen partij kiest. Onze fractie kan zich voorstellen dat de oud-bestuurders zich voor een juridische bus gegooid voelen en door in hoger beroep te gaan tegen de uitspraak, doet u dat in onze ogen opnieuw.

Met vriendelijke groet,

Rommie van Dokkum, GroenLinks-PvdA